

Knihovna města Plzně 1876 – 2016

(Dvanáct pohledů do minulosti a současnosti)

Pohled desátý: Regionální fond

Regionální fond Knihovny města Plzně zahrnuje obsahově regionální literaturu (ať už z prostředí Plzně nebo o regionálních osobnostech, tj. těch, kteří se v Plzni narodili, působili nebo zde zemřeli), beletrii plzeňských autorů, periodika, místní tisky vydané na území regionu a jubilejní publikace vydávané plzeňskými institucemi.

Ne vždy po dobu 140 let existence knihovny byla tato literatura cíleně shromažďována. Knihovna neměla archivní funkci, byla vždy především knihovnou lidovou, a proto knížky i časopisy, které byly častým používáním zničené nebo nevyhovující např. ideologicky, byly z fondu vyřazovány. Z téhož důvodu nejsou dochovány ani noviny a časopisy. Ale i tak se podařilo uchovat na 4 000 knih, které mapují, co se v knihovně četlo a přitom patřilo do fondu plzeňské regionální literatury.

Knihovna se vždy snažila nabízet nejnovější literaturu, proto i nejstarší knihy ve fondu jsou z 19. století, kdy byla knihovna založena. Je těžké přesně určit, která knížka je nejstarší, protože značná část knih z tohoto období nemá uveden rok vydání.

Podařilo se zjistit, že **k nejstarším knihám** ve fondu patří knihy J. K. Tyla, a to *Povídky novověké* (1839), *Dva bratři* (1859) a *Sebrané spisy* (1867).

Z autorů jsou ve fondu nejvíce zastoupeni K. Klostermann (118 titulů), J. Vrba (96 titulů) a J. K. Tyl (93 titulů).

Část fondu tvoří kolem 600 knih **poezie**, z nichž nejstarší je patrně *Z máje žití* E. Krásnohorské z roku 1871 a *Besední kytice* F. A. Hory z roku 1874, dále dílko Vladimíra Nováka *Ve světle i stínu lásky* z roku 1895, *Sborník původních prací vydaných Českou jednotou paní a dívek v Plzni* a knížka B. Kaninského *Zlomky rozmarů*, obě z roku 1898.

K nejstarším **naučným knihám** patří kniha prvního správce městské knihovny, profesora T. Cimrhanzla *Mythologie, čili, Bájesloví Řekův a Římanův* z roku 1879, J. Korába *Vývoj knihtiskařství a české prvotisky... s ukázkami prvotisků plzeňských* z roku 1880, rozsáhlé dílo plzeňského profesora M. Hrušky *Knih pamětní král. krajského města Plzně od roku 775 až 1870* z roku 1883, *Dějiny císařského a král. pluku čís. 35* J. Maye z roku 1901, nebo *Listář královského města Plzně*, sestavený J. Strnadem z roku 1905.

V regionálním fondu najdeme i **příležitostní tisky** – např. výroční zprávy zpěváckého spolku Hlahol z let 1884 – 1918, výroční zprávy Západočeského umělecko-průmyslového musea z let 1892 – 1908, Přehled činnosti Spolku techniků z Plzně a okolí z roku 1897, 50 let Občanské záložny v Plzni z roku 1914.

Z **periodik** se zachoval pouze sborník *Plzeňsko*, časopis *Vzlet* a *Věstník kroužku starožitností pro Plzeň a okolí*. Od roku 1988 se již všechna plzeňská periodika uchovávají.

V regionálním fondu je zastoupena literatura vydávaná plzeňskými nakladateli, mezi něž patří Beníškovo nakladatelství, E. Kosnar, J. Mareš, Grafické závody, Společnost pro národopis, Kroužek přátel starožitností pro Plzeň a okolí, velkou část publikací vydávalo Krajské, později Západočeské nakladatelství, v současné době např. Starý most.

Na podzim roku 2015 se knihovna stala poprvé pořadatelem **Festivalu regionálních nakladatelů**, na kterém řada plzeňských vydavatelů představila svou knižní produkci. Vzhledem k úspěchu akce je v plánu jeho pravidelné každoroční konání.

Knihovna města Plzně byla v roce 2015 jednou z institucí zapojených do mezinárodního projektu **Pilsna Digitalis**, který měl za cíl představit v digitalizované podobě část plzeňského kulturního dědictví. Knihovna poskytla k digitalizaci několik publikací ze svého regionálního fondu.

Regionální fond není mrtvým fondem. Je neustále doplňován novou literaturou a to nejen v tištěné, ale i audiovizuální podobě. Knihovna usiluje i o zpětné doplnění chybějícího fondu především nákupem z antikvariátu.

Dokumenty z regionálního fondu se půjčují pouze k prezenčnímu studiu do studovny, aby se uchovaly v neporušeném stavu i pro další generace.